

El viaje de la intervención social centrada en soluciones

Marta Soldevilla, Diana Soldevilla, Andrea Ortiz, Vega Nieto, Lucía Fernández de Tejada, Laura Cañas i Yolanda de Blas. Madrid: Ediciones Morata, 2024. 220 p.

Pedro Celiméndiz Arilla¹

Per citar: Celiméndiz Arilla, Pedro. (2025). [Ressenya del llibre *El viaje de la intervención social centrada en soluciones*, de Marta Soldevilla, Diana Soldevilla, Andrea Ortiz, Vega Nieto, Lucía Fernández de Tejada, Laura Cañas i Yolanda de Blas]. *Revista de Treball Social*, 229, 219-220. <https://doi.org/10.32061/RTS2025.229.10>

Quan surts per fer el viatge cap a Ítaca
has de pregar que el camí sigui llarg,
ple d'aventures, ple de coneixences.

Konstantinos Kavafis, *Viatge a Ítaca*

Com bé diu Mark Beyebach al pròleg d'aquest llibre, es tracta d'un text necessari, valent, rellevant i inspirador. No són freqüents, en l'àmbit dels serveis socials, llibres que abordin la complexitat de la intervenció social i, menys encara, que aportin una mirada útil per als professionals que la desenvolupen en la pràctica.

Les seves autores són set dones que al llarg de les pàgines del llibre transmeten entusiasme, compromís i professionalitat amb l'art (perquè en el fons es tracta d'això) de la intervenció social. És un llibre que neix de la pràctica, perquè totes elles són professionals en exercici. Pràctica que, tamisada per un rigorós procés de reflexió i diàleg, les autores converteixen en unes propostes metodològiques que sens dubte seran útils per als qui hagin de desenvolupar estratègies per abordar les diferents problemàtiques socials que trobem al sistema públic de serveis socials.

En aquests temps incerts, en els quals aquest sistema es troba aflagit de diversos mals (residualitat, burocratització, assistencialisme...) que el fan ineficaç per a la tasca i l'encàrrec social amb el qual va començar a desenvolupar-se, aquest llibre és una alenada d'aire fresc. Primer, pel model d'intervenció social que les autores proposen i, segon, per la varietat de contextos i processos en els quals ho desenvolupen.

¹ Treballador social. Centre de serveis socials de Tarassona i el Moncayo. celimendiz@gmail.com

Amb la suggeridora metàfora d'un viatge amb autobús, les autores es llancen a l'aventura de trobar la seva particular "Ítaca", que no és sinó una intervenció social on puguin reconèixer-se com a professionals i que respongui de debò als problemes i necessitats que en aquest exercici professional s'atenen. I com en tots els viatges, el camí es converteix en una cosa tan important o més que el destí.

El primer que fa el llibre és delimitar el terme *intervenció social*, en el marc del desenvolupament històric de la concepció d'ajuda, des de les primeres formes benèfic-assistencials fins a les concepcions modernes de l'acció social i els serveis socials i els seus enfocaments més col·laboratius i propositius. No s'eludeixen els problemes principals del sistema, com el seu objecte, el seu encàrrec social, la burocratització, l'assistencialisme, la insatisfacció dels professionals o la confusió de les persones destinatàries de la intervenció. Al contrari, partint d'aquestes el que es proposa és un canvi en el que entenem per relacions d'ajuda.

Per a aquestes relacions d'ajuda en la intervenció social, les autores proposen el model de Teràpia Breu Centrada en Solucions, l'epistemologia sistèmica del qual consideren que el fa especialment útil per abordar les situacions que es donen en els contextos d'intervenció propis del sistema, en què l'assistència, la teràpia, les relacions i les coercions es troben complexament relacionades. Sense ser un manual exhaustiu d'aquest model, el llibre exposa el procés reflexiu sobre la seva adaptació i implementació en l'àmbit dels serveis socials, proposant estratègies i tècniques concretes per a això.

En el fons proposen una mirada diferent, anar més enllà del que s'estableix per, incorporant elements sistèmic-relacionals i des de principis com el constructivisme social i el construccionisme, explorar vies alternatives, més positives, eficaces i satisfactòries en la cerca de solucions als problemes. Mantenen una actitud crítica i transformativa respecte a les posicions professionals més "tradicionals", incorporant noves maneres d'actuar, de manera més col·laborativa i alliberadora, tant per als professionals com per a les persones que s'atenen.

Situacions de violència, protecció de menors, exclusió social, conflictes familiars, cronicitat, urgència, dependència, salut mental... són desenvolupades mitjançant casos concrets exposats d'una manera tan respectuosa com inspiradora, detallant intervencions que mostren què s'hi fa i què podria fer-s'hi, mostrant a més les bases teòriques en les quals se sustenta i argumenta cada intervenció.

Ens trobem, com dèiem al principi, davant d'un llibre necessari, molt pràctic, que aborda amb valentia i rigor els problemes petits i grans que trobem en la intervenció social. És un llibre que transmet esperança, cura professional, compromís amb les persones i molt d'entusiasme per la tasca.

Professionals del treball social, de l'educació social, de la psicologia o de qualsevol altra disciplina en el marc de la intervenció social, trobaran en aquest llibre moltes preguntes, però, sobretot, moltes respostes en forma de tècniques, propostes, estratègies i metodologies.

Així que... Viatgers... a l'autobús!